

Esiwist. tsto 61/22.3.1984

M

PIIKKIÖ, HUTTALA, HUTTALANMÄKI

Inventointi ja koekaivaus

04.07 - 06.07 ja 28.07.1983

PIIKKIÖ, HUTTALA, HUTTALANMÄKI

Inventointi ja koekaivaus
04.07 - 06.07 ja 28.07.1983

Kunta : Piikkiö
Kylä : Huttala
(koekuopat II ja III ovat Salvelan kylän
puolella)

Tilat : 1:29 (Myllyrinne), omistaja Piikkiön kunta
1:53 (Huttala), omistajat Urho Ensio Saarinen
ja Anna Saarinen, 21500 Piikkiö Makarila
1:72 (Salvela), omistaja Piikkiön kunta

Peruskarttalehti : 2021 03
MK 1:2000 -kartta : 2021/03/02 18-19

Koordinaatit : x 6702 78-86
y 2419 28-58
z n. 11-35 m mpy (arvioitu MK 1:2000
-kartasta)

Löydöt : TYA 225:1-5

Valokuvat : Piikkiö, Huttala 1983, numerot 1-9

Kaivauskertomus : 4 sivua
3 karttaliitettä
valokuvaluettelo (liite 4)
3 valokuvaliitettä

kertomukseen kuuluu lisäksi yksi
erillinen kartta ("Koeruutu 1 n.
15-20 cm maanpinnasta ...")

Huttalanmäki sijaitsee Piikkiön keskustassa, n. 1 km Piikkiön kirkolta itään, Turun ohikulkutien eteläpuolella (liite 1). Mäen länsipäässä sijaitsee Piikkiön kunnan-toimisto.

Huttalanmäki valittiin tutkimuskohteeksi siksi, että piikkiöläinen Aarre Koskinen oli havainnut mäen länsiosassa runsaasti niin sanottuja indikaattori- tai kulttuurikasveja.

Työ aloitettiin luomalla maastoon koordinaatisto, jonka lähtöpisteeksi valittiin rajapyykki 33 tilojen 1:29 ja 1:53 välisellä rajalla. Rajapyykin koordinaateiksi määrättiin k/10. Numerot kasvavat pohjoiseen päin ja aakokset kulkevat lännestä itään. Koordinaatiston ruutukoko on 10 x 10 m. Täten koekuoppia on tiheimmillään 10 m välein.

Koska sekä Huttalanmäen länsi- että itäpäässä on uudempaa asutusta, tai jälkiä uudemmassa asutuksesta, päätettiin keskittyä koskemattomalta vaikuttavan etelä- ja kaakkoisrinteen tutkimiseen. Rinteessä kasvoi kuusimetsää (kuva 1, liite 5), eikä siinä havaittu indikaattorikasveja.

KOEKUOPAT

Koekuoppia tehtiin yhteensä 94 kpl. Esihistoriallisia löytöjä tai selvää kulttuurikerrosta ei havaittu ainoassakaan kuopassa. Useasta kuopasta paljastui tosin harmaata ja tummanharmaata maata, jota epäiltiin kulttuurimaaksi. Nämä koekuopat on karttaan merkitty täytetyillä ympyröillä (liite 2). Kaikista näistä kuopista seulottiin maata 4 mm seulalla, mutta tuloksetta.

Pisteessä h/14 oli turpeen alla n. 15 cm:n tummahko maakerros, jossa oli runsaasti erikokoisia kiviä. Kiviä oli kuitenkin myös puhtaassa maassa tumman kerroksen alla. Samoin oli pisteessä h/15 n. 20 cm:n tummahko maakerros, josta otettiin talteen pieni kvartsinpala, joka voi olla iskos (TYA 225:1).

Pisteessä i/16 oli turpeen alla n. 15 cm:n tummahko maakerros. Sen alla oli savihiesua. Vastaavia harmaita tai ruskeanharmaita kerrostumia oli myös pisteissä k/11-14 sekä pisteessä l/14. Nämä vaikuttivat hieman paksummilta (20-25 cm). Pisteessä m/16 oli tummaa maata n. 60 cm:n syvyyteen.

m-linjasta itään ei löytynyt mitään esihistorialliseen asutukseen viittaavaa. Epäilyttävistä maakerroksista tuli tiiltä (useimmissa tapauksissa kirkkaanpunaista kone-tiiltä), tai ne sijoittuivat paikkoihin, missä ympäristössä näkyy historiallisen asutuksen ja toiminnan merkkejä.

Pisteitten m/22 ja n/22 välille tehtiin koekuoppa, josta tuli kiviä, tummaa maata ja hiiltä, mutta myös tiilenpalasia. Osoittautui, että turpeen alla oli ohut vaaleampi maakerros, jonka alla oli n. 5 cm tummaa hiilipitoista maata. Tiiltä vaikutti kuitenkin tulevan sekä turpeesta ja vaaleasta maasta että tummasta maasta.

Huttalanmäen länsipäähän tehtiin kolme koekuoppaa, joiden sijainti kartalla määrättiin läheisten talojen sijaintia silmämääräisesti tarkkailemalla. Koekuopasta I (liite 2) löytyi tummasta maasta runsaasti kirkkaanpunaista koneitiiltä.

Lisäksi tutkittiin vielä kaakkoisrinteen pellon ojaleikkaus, missä havaittiin tiiltä kahdessa kohdassa (ks. liite 2).

Koekuoppien sijaintien määrittämisessä käytettiin tähtäin-kompassia. Mittavirheitä aiheutti mm kompassiin vaikuttanut metallinen mittanauha. Tarkistuksessa havaittiin paikoitellen useiden metrien heittoja. Silloin kuin määritetty piste osui kallioon, tai selvästi sekundaariseen kuopanteeseen, kaivettiin koekuoppa sopivaan kohtaan muuttamalla metrin päähän karttapisteestä.

KOERUUDUT

Pisteiden h/13 ja h/14 välissä havaittiin kiveystä, joka puhdistettiin esiin risujen ja havujen alta (kuva 3, liite 5). Paljastui rakenne, joka tulkittiin rakennuksen pohjaksi. Selvimmin erottui itäseinän peruskivien rivi, sekä rakennuksen lounaisnurkassa näkyvä epämääräinen kivikasa, joka tulkittiin kiukaan tai muun tulisijan jäännökseksi (ks. kaivauskertomukseen kuuluva kartta, jossa on kiveys piirretty maanpinnan tasossa, puhdistamisen jälkeen).

Koska haluttiin varmistaa, että kyseessä ei ole esihistoriallinen talonpohja, avattiin kaakkoiskulmaan koeruutu, joka oli kooltaan 2 x 1 m. Kun ruutua oli kaivettu n. 10 cm maanpinnasta alkoi paljastua kiveystä, mutta mitään ajoittavaa löytöä ei tehty. Maa oli tummanharmaata ja siinä oli hieman hiiltä. Päätettiin jättää kaivaminen sikseen ja etsiä historiallisia tietoja rakennuksesta Huttalanmäen etelärinteessä.

Heinäkuun lopulla kaivamista kuitenkin jatkettiin. Koeruutu 1 kaivettiin tasoon n. 15-20 cm maanpinnasta. Paljastunut kiveys piirrettiin (ks. kaivauskertomukseen kuuluva kartta) ja valokuvattiin. Kun koeruutu harjattiin ennen kuvaamista löytyi keramiikanpala, joka on tyypiltään rautakautista keramiikkaa muistuttava (TYA 225:5). Kaivamista ei jatkettu, vaan ruudun pohja peitettiin muovilla ja kuoppa täytettiin.

Koeruutu 2 avattiin pisteen h/14 läheisyyteen (liite 3). Se oli kooltaan 1 x 1 m. Kun n. 10-15 cm oli kaivettu paljastui erikokoisista kivistä koostuvaa kiveystä (kuva 8, liite 7). Maa oli turpeen alla ja kivien välissä tummanharmaata. Kun ruudun kaakosta katsoen vasenta yläkulmaa kaivettiin n. 5cm syvemmälle tuli puhdas maa (hiekkaa ja soraa) esiin. Myös puhtaassa maassa oli erikokoisia kiviä (kuva 9, liite 7). Poistetut kivet asetettiin takaisin ja ruutu täytettiin. Ainoa talteen otettu löytö koeruudusta 2 on pieni kvartsin palanen (TYA 225:2), joka voi olla iskos. Se löytyi n. 10-15 cm:n syvyydeltä maanpinnasta.

Piikkiön Huttalan Huttalanmäen etelärinteessä havaittu rakennuksen pohja voi ajoittua myöhäiseen rautakauteen, mutta varmuuden saamiseksi muinaisjäännös on tutkittava perusteellisemmin. Olisi myös syytä koekuopin tutkia alue, joka sijaitsee pisteitten i/13 ja j/14 eteläpuolella sekä selvittää, ovatko pisteissä k/11-14 havaitut harmaat maakerrokset kulttuurikerroksia.

Turussa 29.08.1983

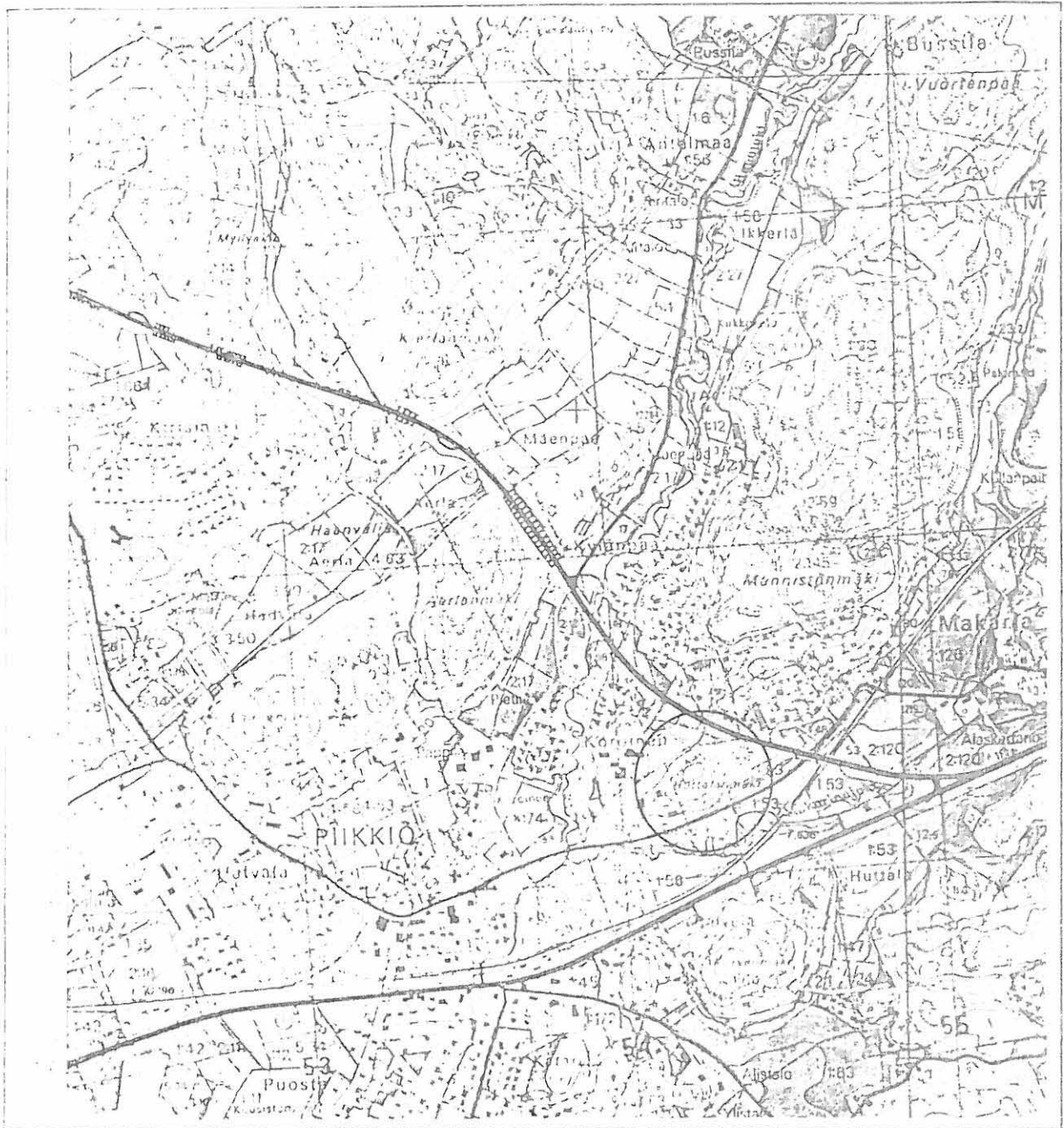
Jukka Luoto

fil.lic.
kaivausten valvoja

Henrik Asplund

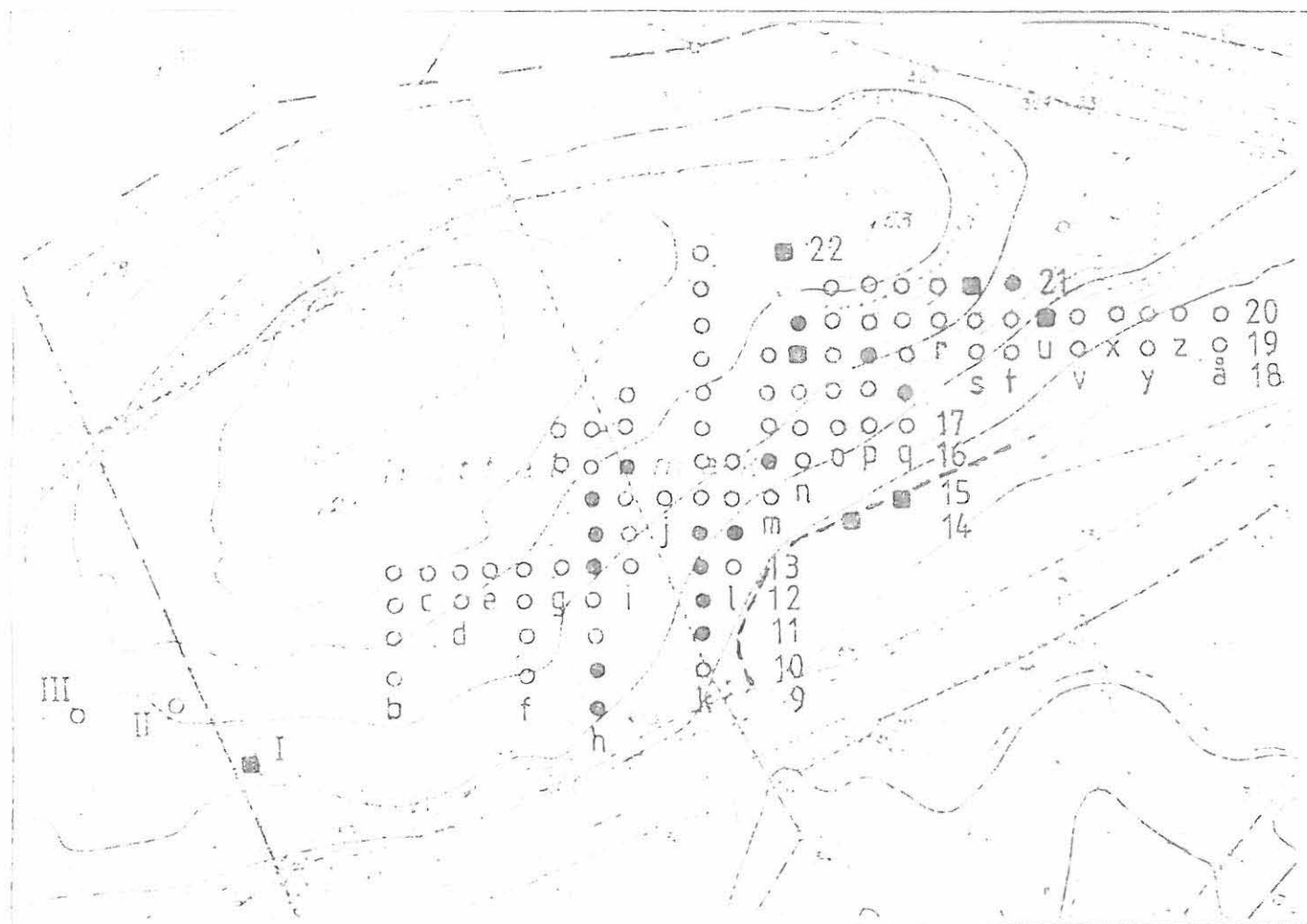
fil.yo.
kenttätöiden johtaja

PIIKKIÖ, HUTTALA, HUTTALANMÄKI

ote peruskartasta 2021 03

Huttalanmäki merkitty ympyrällä

KOEKUOPPIEN SIJAINTI

Ote yleiskartasta 2021/03/02 18-19

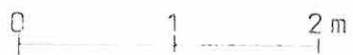
MK 1:2000

- - koekuoppa
- - koekuoppa, josta kulttuurimaalta vaikuttavaa maata, mutta ei löytöjä
- - koekuoppa, josta tiiltä

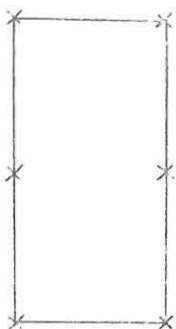
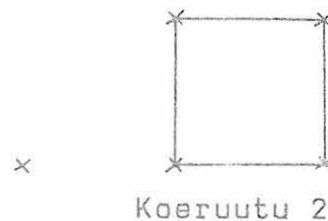
Kokonaisuudessaan tutkittu ojaleikkaus merkitty katkoviivalla.

KOERUUTUJEN SIJAINTI

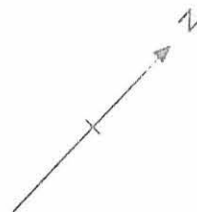
MK 1:50

Koe-
kuoppa
h/14

Koeruutu 1

VALOKUVALUETTELO

1. Huttalanmäki ympäristöineen kuvattu Huttalan linnavuorelta. Keskellä kuvaa Huttalanmäki, oikealla Turun ohikulkutie.
2. Pisteiden h/13 ja h/14 välissä oleva rakenne kuvattu lounaasta, seisomakorkeudelta. Rakenne vielä puhdistamatta.
3. Pisteiden h/13 ja h/14 välissä oleva rakenne kuvattu puhdistamisen jälkeen lounaasta, seisomakorkeudelta.
4. Koeruutu 1 n. 10 cm kaivettuna. Kuvattu länsi-lounaasta. (Kuva on epätasaisesti valottunut)
5. Koeruutu 1 n. 15-20 cm kaivettuna. Kuvattu luoteesta ennen ruudun siistimistä.
6. Koeruutu 1 n. 15-20 cm kaivettuna. Kuvattu kaakosta.
7. Koeruutu 1 n. 15-20 cm kaivettuna. Kuvattu luoteesta.
8. Koeruutu 2 n. 10-15 cm kaivettuna. Kiveys on juuri paljastunut. Kuvattu kaakosta.
9. Koeruutu 2. Ruudun kaakosta katsoen vasen yläkulma kun n. 20 cm maata on poistettu ja puhdas maa on tullut näkyviin. Kuvattu kaakosta.

1. Huttalanmäki ympäristöineen kuvattu Huttalan linnavuorelta. Keskellä kuvaa Huttalanmäki, oikealla Turun ohikulkutie.

3. Pisteiden h/13 ja h/14 välissä oleva rakenne kuvattu puhdistamisen jälkeen lounaasta, seisomakorkeudelta.

6. Koeruutu 1 n. 15-20
cm kaivettuna. Kuvat-
tu kaakosta.

7. Koeruutu 1 n. 15-
20 cm kaivettuna.
Kuvattu luoteesta.

8. Koeruutu 2 n. 10-15 cm kaivettuna. Kiveys on juuri paljastunut. Kuvattu kaakosta.

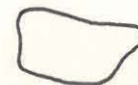
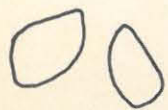
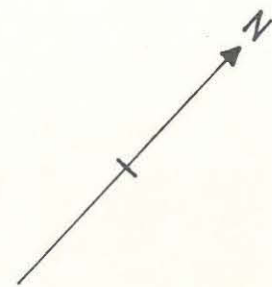
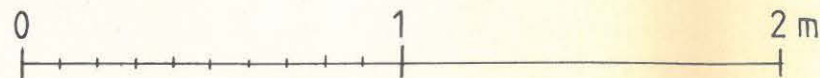
9. Koeruutu 2. Ruudun kaakosta katsoen vasen yläkulma kun n. 20 cm maata on poistettu ja puhdas maa on tullut näkyviin. Kuvattu kaakosta.

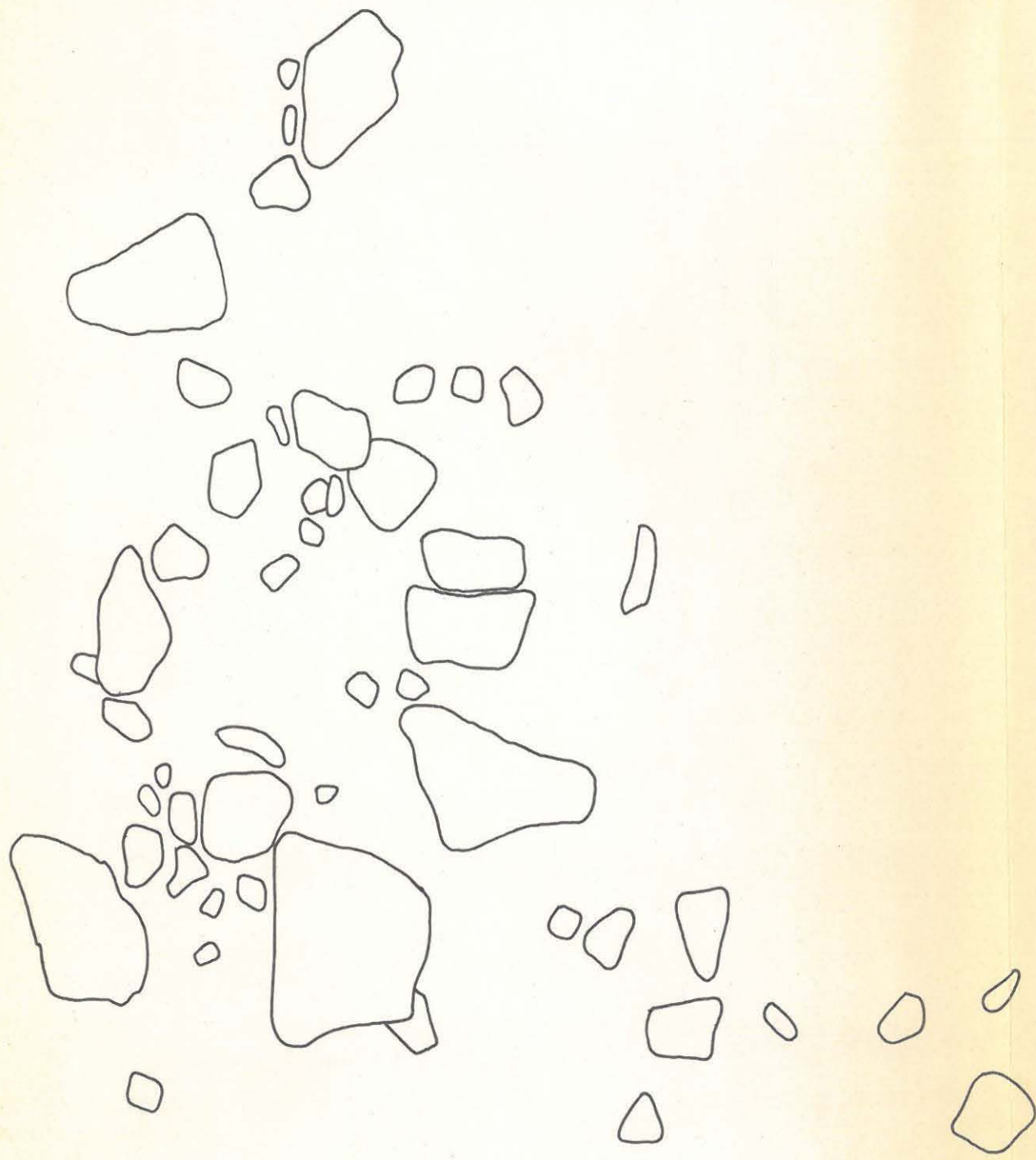
PIIKKIÖ, HUTTALA, HUTTALANMÄKI 1983

Koeruutu 1 n. 15-20cm maanpinnasta

Muu kiveys maanpinnan tasossa

MK 1:20

Koeruutu 1

